

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.

Bérmegtelen levelek csak ismert kezekről fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyiltérben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Petitnél nagyobb, avagy diszbutikkal vagy körzettel ellátott hirdetésekért terméérték szerint minden negyszög centim. után 3 kr. számítanak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Jobb erkölcsöket!

(B.) Hígyj: de nézd meg, hogy kinek!

A nagy kételkedőknek ez a szállóigéje talán sohasem volt olyan aktuális, olyan közéletünkbe illő, mint éppen napjainkban.

Régebben csak a színészek a szinpadon (no meg némelyik jezsuitának) volt megengedve, hogy mást szóljon a szája, mint amit érez a szíve; mást mutasson az arca, mint amit gondol az esze.

Ha figyeljük a világ folyását, örömmel tapasztaljuk, hogy az emberek tudása rohamosan fejlődik; az ipar, művészet terén egyaránt oly találmányokat produkál, oly felfedezéseket tesz, melyek világosan bizonyítják, hogy jó uton halad végcélja, a tökéletesség felé.

Szomoruan kell azonban beismernünk azt, hogy az erkölcs terén nem így áll a dolog. Ott a haladás, fejlődés helyett rálépéseket látunk.

Mily üdvös volna pedig, ha az erkölcs terén is fejlődést, haladást tapasztalnánk, mert meghajlunk a nagy költő ezen állítása előtt: „Minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs. . . .”

A mai világ tudományos, bár erkölcsileg alacsony fokozatú embere, mosolyogva tekint vissza a multra s konstataálja, hogy mily gyarló, tökéletlen volt elődei tudása; a mult magasztos erkölcsi világán nevet, mert hisz fogalmi szerint az erkölcs fölösleges dolog. Az ily emberre méltán alkalmazhatjuk azt a jó latin közmondást: „Qui proficit in litteris sed deficit in moribus, plus deficit quam proficit.” (Aki tudomány dolgában előre ballag, erkölcsileg azonban visszamarad, nem előre, de hátrafelé halad.)

TÁRCA.

Ránk-Herlány.

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

„Van-e ki e nevet nem ismeri?” Ha Abauj-Tornában és a szomszédos vármegyékben vannak is elegenden, kik e furdőről hallottak, az országban csak elvétve akad ember, ki létezéséről tudomással bírna, pedig megérdemelné, hogy — nem akarok nagyítani — egész Európából jöjjenek ide nagyszámúban a furdővendégek. A furdőt mostanában többnyire csak olyan magamféle „misera plebs” látogatja, (hogy miért e mellőzés, arról később szöveg) pedig egykoron sok magyar főnemesnek, élükön II. Rákóczi Ferencnek és az ő hűséges társának, Bercsényinek, a későbbi időkben pedig pl. Andrássy Gyula grófnak is kedvelt nyári tartózkodás-helye volt az eperjes-tokaji trahitheyek nyugati oldalán, a vadregényes tölgyerdők közepette fekvő Ránk-Herlány, pedig akkor még nem is volt meg világhírre érdemes nevezetessége: a geyzir.

Beszéljünk legelőbb is a Kárpátoknak eme megbecsülhetetlen gyöngyéről, a „geyzir”-ről, mely magyarul időszakos melegforrásnak nevezhető s Európában csakis Izland szigetén fordul elő, már pedig oda kevés embernek volna kedve s mi fő, pénze furdőzni menni.

A „geyzir” furása a néhány évvel ezelőtt elhunyt Zsigmond Béla, a Margitsziget és a budapesti (városligeti) ártézi kut nagy hírű megteremtőjének vezetése alatt 1870. június 15-én

Tekintsünk hát vissza a mult idők erkölcsi világába; vajjon mit találunk ott olyat, aminek ma is hasznát vehetjük? Ott látjuk a becsületes nyíltságot, az őszinteséget, ott látjuk a valódi emberi jellemet a maga fényes tisztaságában, melyet az idő ahelyett, hogy napjainkig még fényesebbre csiszolt volna — elhomályosított.

Voltak a multnak is hibái; akkor is éltek rossz emberek, de ha a bűnök százlékát vizsgáljuk: látni fogjuk, hogy azok közül a legtöbb elkövetésénél nem a ravaszság játszott a főszerepet, — a rabló nyiltan támadott; a szolgál ritkán csalta meg urát; még a bűnöknel is egyenességet látunk.

Napjainkban borzadva látjuk az erkölcsök stülledését; gyakran az csal meg legjobban, akiben nagy a bizodalunk; az gyűlöl, ki azt állítja, hogy szeret; az lop meg, ki a leghivebbnek látszik.

A kereskedő hozatja az árucikket a gyarostól, ki neki jóhiszeműleg hitelez és eladva az árut, a pént elteszi, de ki nem elégíti hitelezőjét, — s itt a hamis bukás.

A bankhivatalnok megesküszik, hogy híven fogja kezelni a reá bizott pénzt, de saját céljaira fordítva, ahhoz hűtlenül hozányul — itt a sikasztás.

A bankár elfogad értékeket, hogy azokkal, megbízója kívánsága szerint, valamely pénzügyeletet megkössön, a pénzt elkölti — itt a csalás.

Sajnos, sok példát lehetne még felhozunk a ravaszság, alatomosság, képmutatás bizonyítására! De ne kutassuk tovább az erkölcselenség fertőjét; a felhozott példák is elég frappánsan bizonyítják korunknak óriás korrupcióját.

Lehetne-e vajjon szebb, nemesebb

kezdődött és 1875. május 6-án 406 méter mélységben végződött, tehát öt éven át folyt a munka éjjel-nappal. Az első nagy kitérés 1873. július 4-én történt, mire nyugalom állott be december 17-éig, midőn ismét erős kitérést észleltek. A legnagyobb erupció azonban 1875. május 6-án 406 méter mélységben történt, mely a föld mélyében iszonyu rombolást végezhetett, mert a kut egész környékét megrázkódtatta. Ez az erős kitérés visszatartotta Zsigmondyt attól, hogy tervét, egy meleg ásványvizű ártézi kut furását, megvalósítsa, pedig ez a terv bizonyára sikerült volna, ha a furást folytatja, de ő attól tartván, hogy a furás folytatása az ártézi kut főnevezetességét megrázkódtatná, öt évi fáradságos munka után abban hagyta a furásokat.

Ennek az oktagon-alaku gránitmedencébe foglalt csodaforrásnak időszakos szökellesei leirhatatlanul gyönyörű látványt nyújtanak, mely még a legérzékletlenebb embert is bámulatba ragadja. A mult héten egy német turista-társaság, mely most a Kárpátok vidékét járja, a pompás kitérés láttára valóságos extázisba esett. E szökellesek több fázison mentek keresztül. Míg a régiek kitérés ritkábbak és magasabbak voltak (a furdő évkönyveiben egyszer hatvan, a mult év júl. 21-éről pedig száz méter magas szökés van feljegyezve), addig néhány év óta 10—13 órai időközökben, olykor 15—18, gyakran már csak 26—30 méter magasságot ér el. A szökésnek időhossza 10—20 perc közt ingadozik, a f. hó 8-án d. u. 1/2 2 órakor azonban eseményszámba ment, hogy a víz szökellese 39 percig tartott.

Ha nem untatom a t. olvasót, elmondom a szökellés lefolyását. A szökellést megelőző több

feladat a jó erkölcsi érzékkel bíró emberre nézve, mint az, hogy megjavítani igyekezék e szomorú viszonyokat?

Ez a kérdés, nézetünk szerint, csak úgy volna megoldható, ha iskoláinkban a gyermekeknek, kik még a jóra, nemesre fogékonyabbak, erkölcsi nevelésére több sulyt fektetnének. Nem helyezkedünk arra a rideg álláspontra, hogy az erkölcsi neveléssel a tanító a tudományok rovására dolgozzék, de az erkölcsi nevelést ne hagyja háttérbe szorolni tanításainak többi ágaival szemben.

Ha az ily irányban folytatott tanrendszer, sikert produkálva, a jövőben egy erkölcsileg jobb társadalmat lenne képes alkotni: akkor az, párosulva a tudomány magasán lobogó fáklyafényével, oly ideális életet tudna teremteni a földön, mely méltó lenne az emberhez, az Isten képmása fogalmához.

Társadalmi intézményeinkben, hatalomra való vágyódásunkban, hivatalkereséseinkben, pártoskodásunkban és a hatalmasabb előtt való hajlongásainkban is sok a rossz példa, melyet az új nemzedék lát és eltanul s tovább terjeszti a magyar jellemnek és az országnak a kárára.

Régen az volt a feltétel, hogy minden embert becsületesnek, jónak kell tartani, míg az ellenkezőről meg nem győződünk. Ez a humánus elv. Ezt tartja ma is az igazán művelt ember.

A Múcius Szcevolák, a Kontok s maga az Idvezítő fényes példák előttünk arra, hogy milyennek kell lennie az igaz karakterű férfunak. Inkább kint szenved, meghal egy szilárd jellemű ember, de sem hízogó, sem hazuggá, sem árulóvá, sem stréberré nem lesz.

órai csendes időszakban a 25 cm. átmérőjű vascsőbe tekintve, a víz felszíne csendes. Mihelyt a víz körülbelül hat méternyire a föld színe fölé emelkedik, a nagy mennyiségben szabaduló gázok ellánása folytán, erősen habzani kezd, buborékokat hány s csaknem forni látszik, majd erős seregés és morajlás közt erős szénsavszagot terjesztvén, mindinkább emelkedik és a cső nyílásán megjelenvén 1/2—1 méter magasra felugrik és nem ritkán ismét visszaesik a csőbe, de néhány pillanat múlva folytonosan emelkedő 60—80 cm. átmérőjű hófehérbe habzó vizoszlop szökell fel, melyet a szénsav annyira szétszakgat, hogy felszökellese közben titánokká fejlődő és ezekből ismét számtalan gnómmá törpülő mesés alakokat buktat ki, melyek, kivált este, bengáli tüztől megvilágítva, valóban tündéri látványt nyújtanak. A hatalmas vizsugar ezután gyengülni kezd, míg végre nagy morajjal a láthatatlan mélységbe tűnik el s több óra telik el, míg a víz nyugodt álláspontját elfoglalja. Érdekesnek találtam feljegyezni, hogy a víznek a csőbe való visszasüllyedése után az abból menekülő gázok a cső nyílása fölött a levegőt látható rezgésben tartják s ha nyílása fölé pl. kalapot tesznek, a gáz azt szépen táncoltatja.

Zsigmond Béla a „geyzir” nagyerejű szökéseit és időszakosságát a nagymennyiségű szénsav fejlődésből magyarázta.

A medencébe kidobott víz mennyisége egy-egy kitéréskor 1500—1700 hektoliter, mely vízmennyiséget felmelegítve a furdőkádba vezetik. Ezeket a nagy gyógyító erővel bíró furdőket esz- és köszvénybántalmak ellen is jó eredménnyel használják. Az ártézi forrás hőmérséklete a kitérés előtt 15—17 C, a kitérés alatt 23 C. A szökőkuton kívül igen kedvelik az er-

Az ibolya kicsiny, szerény virág, de illatával feltűnik és elbájol. Az erős jellemű, korrekt ember, ha nem csap is hűhót, feltűnik és tisztességet arat.

A magyarok itt lakozásának elmúlt immár az ezredik éve.

Gondoljunk a régi magyar puritán erkölcsökre, a rendithetetlen szilárd jellemre, a tiszta lelkű hazafiságra.

A hitetlenkedés, a bizalmatlankodás, a kétszínűség érjen véget!
Jobb erkölcsöket!

Vármegyei ügyek.

Telekkönyvi kiigazítások. A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület, tekintettel a tokaj-hegyaljai szőlőterületek telekkönyvi állapotának nagyrésztben való rendezetlen voltára, megkereste annak idején a kir. földmivelési és pénzügyi ministériumot, hogy tekintettel arra, miszerint a Tokaj-Hegyalja szőlőtelepítés az agrár kölesön felhasználásával óriási lépésekkel halad előre: a Tokaj-Hegyalja szőlőterületeinek telekkönyvi kiigazítását a megállapított sorrendtől eltérőleg sürgősen eszközöltetni kegyeskedjenek. Az erre a kérelemre érkezett földmivelési és pénzügyi leiratot, melylyel a gazdasági egyesület igazgatóválasztmányának aug. hó 13-án tartott ülésében foglalkoztak, egész terjedelemben itt közöljük: 1964. VI/1. sz. Földmivelési m. k. Minister. Zemplén-vármegye gazdasági egyesületének S.-A.-Ujhely.

A tokaj-hegyaljai szőlők telekkönyvi állapotának rendezése tárgyában mult évi március hó 12-én 2. szám alatt kelt felterjesztésére értesitem a gazdasági egyesületet, hogy a telekkönyvi betétek szerkesztésének mielőbbi foganatosítása iránt annak idején megkerestem az igazságügyi és a pénzügyi miniszter urat, hogy az 1896. V. törv.-cikk alapján engedélyezendő kölesönök folyósítása a telekkönyvi állapotok rendezetlensége miatt fennakadást ne szenvedjen.

Mivelhogy azonban e betétszerkesztési munkálatok megindítása az adókataszteri munkálatok elkészültétől függ, ez pedig a pénzügyminiszter ur értesítése szerint előre láthatólag hosszabb időt fog igényelni, mert a már is folyamatban lévő kataszteri munkálatok a mérnöki személyzetet annyira igénybe veszik, hogy a pénzügyminiszter ur a munkálatok gyorsítását a megállapított programtól eltérőleg egyes vidékeken sajnálatára nem eszközölheti, felkérem a gazdasági egyesületet, hasson oda, hogy azok a szőlőbirtokosok, a kiknek telekkönyveik kellően rendezve nincsenek s az 1896. évi V. törv. cikkben nyújtott kedvezményeket igénybe akarják venni, az 1892. XXIX. törv. cikk (2. §-a) alapján maguk tegyék meg a szükséges lépéseket telekkönyveik helyesbítése végett.

Kelt Budapesten, 1897. évi aug. 9-én.

A miniszter megbízásából:
Dobokay Lajos.

dei forrást is, a többi azonban most nem használják.

Ránk-Herlány égvényes, konyhasós, vasas savanyúvizet leginkább gyomor- és tüdőhurut, valamint vérszegénységben és sápadtságban szenvedők alkalmazzák s rendszerint a legfőbb eredményre. A fürdő vendégei közt számosan vannak nyilvános pályán működő férfiak a közel eső vidékekről, kik többnyire családjaik körében itt pihenik ki egész évi fáradalmaikat.

Ezek közül az évad törzskönyvéből a következőket jegyeztem ki hirtelenében: Péchy Tamás a képviselőház volt elnöke, volt miniszter, most országos képviselő, Janicsék József kuriai bíró és neje, Zsoldos Károly dr. takarékpénzt. igazgató, Lakky István min. segédtitkár, Ráday István gróf és neje Lugosról, Ékert János várm. főügyész Pillér Sándor várm. számvevő Kassáról, Ligeti József dr. és Fenyvesi Soma a Máv. fűtőházi fője Sátoralja-Ujhelyből, Kovácsy Sándor sárospataki tanár, Tanzer Siegfried cs. és kir. főhadnagy, Stark József vill. vasuti mérnök és családja (Budapest), Fibiger Sándor dr. főgimn. tanár (Ungvár), Pletényi András apát-plébános (Eperjes), Surányi Lajos ev. ref. lelkész (Szolád, Biharm.), Rosenfeld Majer miskolci főrabbi stb.

A vendégek szóraztatására szolgálnak: Rima János szarvasi cigány-bandája, tombola- és társasjátékok. A vendéglőül szolgáló nagy társalgó teremben van zongora, cimbalom, tekeasztal, öt fővárosi napilap (Pester Lloyd, Pesti Napló, Bpesti Hírlap, Pesti Hírlap és Egyetértés), 3 fővárosi hetilap (Vasárnapi Ujság, Borszem Jankó és Mátyás Diák), 4 vidéki lap

A közigazgatási bizottság f. hó 9-én d. e. tartotta rendes havi ülését főispánunk ömeltősága elnöklété mellett. — Az alispán jelentéséből kiemeltük, hogy július hó folyamán kivándoroltak a vármegyéből Amerikába 25-en, visszajöttek 65-en. — A felolvasott ministeri leiratok sorából itten fölemlítjük a ministerelnök választás, melyben tudatja a közönséggel, hogy az országos kormány a m. kir. államvasutak s.-a.-ujhelyi javítóműhelyében alkalmazott segéd munkások létszámának emelése iránt érdekli, mit az is bizonyít, hogy a javítóműhelytelep kibővítésére bizonyos összeget vett föl az 1898. évi államháztartás költségvetésébe. — Meczner Gyula kiküldött köz. biz. tag befejezve a Polányi Gyula fegyelmi ügyéből kifolyó és az anyagi felelősség megállapítását célzó vizsgálatot, a tárgyiratok, melyeket bemutatott, indítványtétel végett kiadattak a tisztifőügyésznek. — Az árvaszék tevékenységi kimutatásából megelégedéssel értesült a köz. bizottság, hogy az augusztus hónapra júliusról áthozott hátralék nem több, mint csekély 215 üggydarab, ami három napi ügykiosztásnak felel meg. — A tisztifőorvos jelentéséből megtudtuk, hogy az ujhelyi m. kir. dohánygyárban a munkások létszáma meghaladta a hétszázat, kik mindannyian a legjobb egészségnek örvendenek. — Stépán Gábor kb. tag indítványára elhatározták, hogy mindazokat az urakat, kik a vármegye területén lévő népiszkolák működésének megfigyelésével már a multban foglalkozni szívesek voltak, ismét felkérjük, hogy vármegyénk népoktatásügye, általában pedig a nemzeti közművelődés érdekében jövőre is vállalkozzanak a szóban levő iskolák meglátogatására és szerzett tapasztalataikat hozzák majd tudomására a köz. bizottságnak. — A kir. tanfelügyelő javaslatának elfogadásával ismét fölír a köz. bizottság a vall. és közokt. miniszterhez, hogy a S.-A.-Ujhelyben elodázhatatlan köz. bizottság vált állami elemi iskola és felsőbb polgári leányiskola felállítását hátráltató akadályokat mielőbb hárítsa el, minden körülmények között pedig oda hatni kegyeskedjék, hogy ezek az iskolák legkésőbb az 1898/99. évi tanítás idejére megnyithatók legyenek. — Regécz 3 Hutta községnek, iskolaépítés céljára 200 ftnyi segédelmet szavaztak meg a közművelődés vármegyei alapjából. — A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék kerületi börtönében volt a júliusi rablétszám 174, ebben elítelt 146. — A július folyamán bekövetkezett gyakori és nagyobb esőzések a közutak egyes szakaszait helyenkint megrongálták ugyan, de azért fenakadás a közúti forgalomban nem volt. — Egyes adókban befolyt az ez évi jan.—júl. 367,687 ft 74 kr, most több, mint a mult év első felében 57,108 ft 61 krral, hátralékban volt júl. 31-én: 857,523 ft 26 kr. — Végezetül fölemlítjük, hogy Zeidler Károlynak, Ujhelyből időközben Deésre távozott

* Tudósítónk előadását a magunk részéről megkiegészítjük avval, hogy S.-A.-Ujhely város képviselőtestülete Dókus Ernő, Fejes István és Hornyay Béla dr. tagokból álló küldöttséget választott, hogy az ügynek a miniszternél szöszölője legyen. Az augusztusi köz. biz. ülés a maga részéről szintén választott küldöttségi tagokat, és pedig Matolai Etele, Molnár Béla dr. és Nemes Lajos személyében. Ez a vármegye és a város részéről egybeállított küldöttség nagyobb késedelem nélkül fog megbízatásában eljárni s kívánjuk is, hogy ne járjon hiába. Szerk.

(Zemplén, Felső-Magyarország, Kaschauer Zeitung és Borsodmegyei Lapok), továbbá egy német fürdőlap. A fürdőtelep regényes környéke pedig kirándulásokra igen hálás tér, ahol festői szép tájékból nincs hiány. Kirándulások rendeznek az Andrassy-forráshoz, a tengerszemhez, a sziklákhöz, a zsiri kilátáshoz, a kemencei barlanghoz, sőt vannak, kik a vörösvágási opálya bányához is ellátogatnak. Ily sok gyönyörű kiránduló helylyel bizony kevés fürdő díszkedhetik!

A fürdőnek ügybuzgó igazgatója, sóvári Soós Pál, egész nap sűrű-forog s parancsokat osztogatva ügyel a rendre és a fürdő tisztántartására; a derék fürdőfelügyelő Czehula Ferenc pedig egész nap az irodában szorgalmasan tölti az időt, a fürdővendégek minden kívánságát a legnagyobb előzékenységgel teljesíti. A fürdőorvosi teendőket Földi Adolf dr. bődi körorvos a leglekiismeretesebben végzi.

A fürdőnek ez idén eddig 385 állandó és 2033 átfutó vendége volt.

Miért van az állandó és átfutó vendégek közt ily nagy számkülönbség? Nézetem szerint csak azért, mert a fürdőben igen nagy a lakáshiány. Még a nem valami sok állandó vendég nagyrésze is kénytelen a falu valamelyik szerény házikójában meghúzódni, már pedig a jobb módhoz szokott fürdőzők, habár szeretnék itt maradni, ezt az áldozatot bizony nem hozhatják meg. Másik oka a fürdő elhagyatottságának a közlekedés nehézsége. Nem lévén vasuti állomása, a fürdővendégek kénytelenek Kassán kiszállni, ott meghálni s másnap a fürdőbe kocsizni, ami nemcsak tetemes költséggel, hanem nagy fáradtsággal is jár. A fürdőnek

kir. pénzügyigazgatónak az Oldal Imre n.-káziméri anyakönyvvezető személyi ügyében benyújtott nyilatkozatát megfelelő további eljárás céljából kiadták az alispánnak, s egyszersmind Meczner Gyula kb. tag indítványára jegyzőkönyvi előmerést szavaztak az eltávozott pénzügyigazgatónak, — Tóth István és Csebala Vaszil hadköteles egyéneknek kivételes nősülés megengedéseért benyújtott folyamodásaikat pedig pártfogással fölterjesztették a honvédelemügyi kir. miniszterhez.

Geológiai felvételek. Lapunk f. évi 30. számában hírt adtunk már arról, hogy vármegyénk felső részén a földmivelési kir. miniszter intézkedése következtében ahhoz értő kiküldött szorgalmasan folytatja a földtani térképéhez szükséges adatok fölkeresését. — E tárgyról most a következőkről tudósítanak: Adda Kálmán kir. segédgeológus Kriva-Olyka, Radvány, Habura, Mikova és Sztropkó-Polena határait szünet nélkül folytatja geológiai felvételeit, különös tekintettel a petróleum-zónának meghatározására és a furólukak telepítésének meghatározására. — Már eddig is igen szép eredményeket ért el geológusunk, mert két petróleum-zónát fedezett föl, melyekben a petróleum nagyobb mennyiségben jelentkezik hatalmas pala- és homokkőrétegek alatt. Az egyik zóna Sáros-Dricsnánál kezdődik, vonul Zemplén-Dricsna, Mikova, Sztropkó-Polena stb. irányában egészen Kriva-Olykáig, — a másik zóna: Csertész, Habura, Borró, Kalenó, Vidrány, Csabalóc, Nyágó stb. határain keresztül egészen Radványig. — Talán fölösleges is említenem, végzi tudósítónk, hogy a kutatás államköltségen történik.

Országos vásárok áthelyezése. A kereskedelemügyi kir. miniszter megengedte, hogy a vármegyénk területéhez tartozó Tallya nagyközségben a folyó évi október hó 19-re eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi okt. 14-én, továbbá az ugyanott 1898. évi január hó 22-re eső vásár kivételesen 1898. évi január 20-án tartassék meg. — Továbbá megengedte: hogy Ungvár r. t. városban folyó évi szeptember hó 27—28-ára eső országos vásár ez évben kivételesen október 4—5-én tartassék meg.

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1897. auguszt. 7-étől aug. 14-éig) a házasságot kötött: 2 pár; b) kihirdetett: 8 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 14 esetben; d) elhalálozott: 8 egyén.

Pályázatok. Kassáról tudatja velünk a m. kir. áll. építészeti hivatal, hogy a gönczi r. kat. templom helyreállítása 1751 ft 95 kr. előiránnyal fog eszközöltetni. Pályázati határidő a f. évi aug. 16-ának d. e. 11 órája az építészeti hivatalnál. — Továbbá, amint a Sáros-vármegyei kir. áll. ép. hivatal közölte velünk, f. hó 23-án, d. e. 10 órakor, a hivatal helyiségében versenytárgyalás lesz a hamburgi rk. templom és paplaknak 2850 ft 03 krral engedélyezett helyreállítása céljából.

hátrányára van az is, hogy a lapok nem emlékeznek meg róla. A fővárosi lapok még csak hagyján, habár esodálatos, hogy a kincstár, mely a fürdőnek tulajdonososa, nem gondoskodik arról, hogy a Máv-nak a fürdő vasuti menetrendjét közlő hirdetésébe Ránk-Herlányt is fel vegyék. Azt már azonban igazán nem értem, hogy a környékbeli, sőt még a kassai lapok sem innak a fürdőről, vagy ha némelyik ir is, egyszer egy évben, holott más kisebb fürdőről gyakran megemlékeznek. Nagy hiányát érezzük a manapság már nélkülözhetetlen hidegvíz kurának is, amelynek létesítése most már keresztülvihető, mert a kincstár a fürdőtől 3/4 órányira a kincstári erdőben 72 méternyi magasan fekvő Andrassy-forrásból 6200 ftért vízvezetékét készített, mely a kitűnő édesvizet földalatt vezető agyagosövekben az erdei laktól nem messze épített, szép nagy rezervoárba szállítja, honnan vasesöveken a fürdő területén lévő három édeskutba jön a víz.

A kincstár azért nem pótolja e hiányokat, mert évek óta magánvállalatnak szándékszik átadni a fürdőt. Most is tárgyal egy társasággal, mely tervbe vette, hogy több a modern higiénikus igényeknek megfelelő lakószobát épít, továbbá Regete-Ruszkától kiindulól egy kis vicinálit vezet a fürdőig.

Ha rövid idő alatt a 100,000 ftért sőt még jutányosabb áron kapható fürdő nem megy át magántársulat tulajdonába: a kincstár fogja a nagyszabású újításokat behozni. Ha ez az akarat ténynyé válik, akkor Ránk-Herlánynak nagy jövőt jósolhatunk.

Kn.

tábor
Golli
több
gyilk

már j
lepte
beteg
ket v
haszn

vel, S
török
lyese
verek
biztos
hűség

Szt.-E
nak b
tak.
köszö
hű ör

éves.
mány
Elte
király
boldog
renew

is a
szólo
az ide
idejét.
üléssz
kezdő

lesz a
13-14
latok
temben
togat
szintén
vendég

István
zelebb

befejez
irt m

ország
város
város
keresz
melyn
rosba

Ujhely
gyen
pestrő
nak p
Dános
asszai
illusz
Gusztá
legjele
nár n
Európ
Zomb
munka
magya
oly sz
magya
népös
zánk k
Szánd
mire e
tak,
nyelv
kéből.
mes e
megsz
végzet
díjas r
szeti b

ján, a
híven
ft. Kat
mondja

törvény

Hírek a nagyvilágból.

Spanyolország miniszterelnökét, *Canovas* tábornagyot, az anarkistákhoz tartozó merénylő, *Golli* olaszországi munkás, orvul megtámadta és több lövést irányozván reá, megölte. A gaz orvgyilkost elfogták.

Milán szerb király súlyos beteg volt, de már jobban van. Az öregedő ex-királyt csúszos baj lepte meg. *Fia, Sándor* király, Bécsből, ahol beteg édes atyja mellett napokig időzött és éjelet virasztott végig, Karlsbádba utazott fürdőhasználatra.

Ferdinánd bolgár fejedelem első miniszterével, *Sztolov* elnökkel, Konstantinápolyban járt a török szultánnál, hűbéres uránál, hogy személyesen adjon kifejezést örömeinek a török fegyverek győzelméről — és hogy személyesen biztosítsa a „fényes kapu“-t a bolgár nemzet hűségéről és ragaszkodásáról.

Vilmos német császár és neje a császárné *Szt.-Pétervárról*, hol e héten a cárnak és cárnénak berlini látogatását viszonyozták, visszautaztak. A koronás uralkodók, elhangzott pohárköszöntőkben, békebarátoknak és az európai béke híű öreinek vallották magukat.

Hírek az országból.

A felséges ur f. hó 18-án lesz hatvanhét éves. Születése napját az egész országban hagyományos hűséggel ünnepli meg a magyar nemzet. Eltesse a magyarok istene a „legalkotmányosabb“ királyt, felséges urunkat, népeinek örömeire és boldogítására még számos éveken át! „Hír, szerenese koszoruzza!“

A képviselőház, elfogadván részleteiben is a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslatot, f. hó 12-től megkezdette az idén igenis rövidre szabott nyári pihenőidejét. A „Tisztelt Ház“-nak most végződött ülészaka még a múlt évi november hó 16-ával kezdődött.

Vilmos német császár az idén is jelen lesz a király-hadgyakorlatokon, melyek szept. 13-15 *Tata* környékén tartatnak. Hadgyakorlatok után udvari vadászatok következnek, szeptember 20-án pedig *Vilmos* német császár ellátogat székes fővárosunkba, Budapestre, ahol szintén királyunk öfelségének lesz ünnepelt vendége.

A Buda-vári Mátyás-templom Szent-István kápolnája már teljesen elkészült s legközelebb nagy ünnepiességgel föl is szentelik.

A karlóczyi püspöki zsinat működését befejezvé, a királyi biztos a zsinat üléseit előírt módon berekesztette.

A legszebb látványosság Magyarországon ez időszerint a Budapest székes-fővárosban a „Feszt“-féle magyar körképtársaság“ városligeti palotájában kiállított „Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem“ című óriási körkép, melynek megtekintését méltán ajánljuk a fővárosba ránduló olvasóközönségünk figyelmébe.

Különfélék.

— **Személyi hírek.** *Molnár* István főispán Ujhelyből Budapestre utazott, hogy részt vegyen a főrendi ház ülésein. Öméltósága Budapestről Dánosra, vejének *Wekerle* Sándor dr. nak pusztai birtokára megy és István-napját is Dánoson fogja töltetni. — *Zombori* Gedő, megyasszai ev. ref. lelkész régi munkatársunknak illusztris vendége van Németországból, *Weigand* Gusztáv dr. lipesei egyetemi tanár, egyike a legjelesebb etnográfiai íróknak. A nevezett tanár nemcsak hogy a legalaposabb ismerője Európa keleti népei szokásainak, de Lipcsében, *Zombori* Andor tanárjelölt ifju barátunk és munkatársunk segítségével mellett, egy év alatt a magyar nyelvnek és irodalomnak ismeretében oly szép előre haladást tett, hogy már beszél magyarul és úgy megszerette nyelvünket, hogy népösmereteinek gyarapítása céljából most hazánk keleti részét, a Székelyföldet fogja beutazni. Szándéka pedig *Weigand* G. tanárnak, hogy a mire eddig a magyar kormányok nem gondoltak, ő maga fogja elkezdeni a magyar nyelv és irodalom előadását lipesei tanári székből. Üdvözöljük vármegyénk területén és nemcsak célu fáradozásai közben a nemzetünket megszerett derék német tudóst. — *Jónás* Izsó, végzett műegyetemi hallgató, Budapestről napi-díjas mérnökök küldetett ki a kir. állam-építészeti hivatalhoz Ujhelybe.

— **Bucsu.** Ma, Nagy-Boldogasszony napján, a piaristák templomában az ősi szokáshoz híven bucsut tartanak s ez alkalommal a misét ft. *Katinszky* Géza plébános, szentszéki tanácsos mondja.

— **Kinevezések.** *Wilcsék* István ujhelyi törvényszéki jegyző, tisztelt barátunk, a mára-

maros-szigeti járásbíróhoz aljárásbíróvá nevezetett ki. — Gratulálunk! — *Prámer* Alajos ujhelyi kir. adótszint az a-kubini pénzügyigazgatóságához számtisztté nevezetett ki.

— **Tartalékos honvédek bevonulása.** Az ujhelyi honvédszázalaj 250 főnyi tartalékos legénysége f. hó 13-án rukkolt be, hogy a 35 napos őszi gyakorlatokból részt vegyen. Megelégedéssel jegyezzük föl, hogy közönségünk ezuttal az egyénekenkénti beszállásolást terhével föl lett mentve, mert a tartalékosokat a Csillag-utcai Truttlér-féle raktárépületben helyezték el.

— **Katonai műveletek.** *Guttman* József cs. és kir. főhadnagy a múlt héten háromszögletű munkálatokat teljesített a Magas-hegyen, ahol, mint a nemrég itt járt elődje: *Májer* Rudolf sorhajó-hadnagy is, állandóan sátorban lakott.

— **Eljegyzés.** *Malonyay* Tamás, m. kir. honvédhuszár-főhadnagy, *Malonyay* Ferencnek, az *Andrássy* Tivadar gr. uradalmi igazgatójának fia, e napokban jegyezte el *Payzssoss* Marinka kisasszonyt, *Payzssoss* Andor árvaszéki elnök, igen tisztelt barátunknak szép és kedves leányát. A boldog jegyeseknek, mint a nászoknak is, szívből gratulálunk!

— **Harminc év.** *Werner* Miksát, a „Zemplén“ könyvnyomtató műintézetének vezetőjét, aki immár 30 éve, hogy gutenbergi hivatásos pályáján működik és ebből a szép időből 15 évet a „Zemplén“ tehnikai szolgálatában töltött el, tegnap, mint a jubiláris évforduló napján, a „Zemplén“ betűszedő-személyzete, családias jellegű szűk körben, de annál igazabb örömmel és őszinteséggel, igen lelkes ünnepségekben részesítette. Üdvözlő beszédet *Tóth* Kálmán, a betűszedők „doyen“-ja intézett a „mindnyájuktól tisztelt és szeretett“ művezetőhöz, mire a jubiláns, kit az ünneplők nem várt tisztelgésükkel nagyon kellemesen leptek meg, látható meghatottsággal válaszolt. A mi derék Gutenbergjeink, a „Zemplén“ ügyes, fáradhatatlan, azonkívül pedig a kollektív érzés nemesebb hevületére is képes betűszedőinek eme családias öröméhez mi magunk is szívesen csatlakozunk s legőszintebben kívánjuk a jubilánsnak, hogy bokrosodó érdemkoszorúval feje körül, érje meg és élvezze — az ötvenedik életét is!

— **Halálozás.** Nagyvárad *Stépán* Vince, régebben volt vármegyei pénztáros, a rákóczi kerület főszolgabírája és több vármegye táblabírája, folyó hó 3-án, Málezán, hosszas gyengélkedés után, 83 éves korában, jobblétre szenderült. Temetése f. hó 5-én meut végbe az ág. ev. egyház szertartásai szerint és igen nagy részvét mellett. A szebbnél szebb koszorúkkal ékesített koporsó körül ott láttuk, a gyászoló család tagjain kívül, Zemplén-vármegye intelligens közönségének legnagyobb részét. A temetés szertartását *Simkovic* Pál, pazdicsi ág. ev. lelkész végezte, ki a valódi szónoklat magaslatán álló gyászbeszédet tartott. Az abarai ev. ref. tanítói kör énekára megható gyászdalokat énekelt, melyek mind kifogástalan szabatosággal adatnak elő. Dieséretet érdemel a derék énekar. A *Stépán*-család sirboltja előtt *Kiss* Tamás, málezai ev. ref. lelkész tartott igen szép siri beszédet, melynek „Amen“je után elhelyezték a kedves halottat örök nyugvó helyére. Béke lengjen porai felett, áldott legyen emlékezete! r. l. — A család jelentése így szól: „Özvegy: *Stépán* Vincéné, született *Kazinczy* Zsófia és gyermekei: *Stépán* Gábor; neje: *Stépán* Amália; ezek gyermekei: *Ida*, *Aladár*, *Róza*, *Tihamér*; *Stépán* *Ida*, özv. *Boronkay* Györgyné és leánya: *Boronkay* Sarolta, férjezett: *Br. Pongrácz* Jenőné; ennek gyermeke: *Sarolta*; *Stépán* Sándor és neje: *Kazinczy* Rozália, *Stépán* Apollónia, özv. *Mezőssy* Menyhértné; *Stépán* Borbála; mint testvérek fájdalmas szívvel jelentik: Nagyvárad *Stépán* Vince, több vármegye volt táblabírájának, végelgyengülés következtében történt gyászszos kimúltát. Született 1814-ben meghalt 1897. augusztus 3-án. Földi maradványai folyó hó 5-én délután 4 órakor fognak az ág. helv. hitvallás szertartásai szerint a málezai sirboltban elhelyeztetni. Málezá, 1897. augusztus 3-án. Az örök békeesség lengjen a legjobb férj; apa, nagy-apa és dédapának drága porai felett!“

— **Autonómiai választás.** *Márk*-*Csemer*nyén és *Órmező*n f. hó 7-én ejtett meg az autonómiai kongresszusba küldendő világi képviselő választása. Mindkét helyen *Roskovics* János nagy-mihályi kir. járásbíró választották meg. r. l.

— **Jegyesek.** Két látogatójegy-forma, aranyos szegésű papírlap, általkötte csokorba fűzött, rózsaszínű selyemszalaggal s rajta ragyogóbetűk jelentik, hogy *Suttka* Gizela és *Hönsch* Miklós N.-Halászon jegyesek. A vőlegény *Hönsch* Dezső kir. főmérnök t. barátunknak édes öcsese. Fogaddja gratulációkat!

— **Nem Horvát — de Dandás.** A következő helyreigazító sorokat kaptuk: Nem a

Horváth és *Dandás* cigányzenekara fog a Mezey „Központi kávéház“-ában minden másodnap felváltva zeneestét tartani, mint ezt a „Z“ multi száma tévedésből így említette, hanem egyedül *Dandás* Aladár, a fiatal és tehetséges primás, ki is a legújabb zenedarabok betanításával igyekszik fog a nagyérdemű közönség eddig tapasztalt elismerését továbbra is kiérdemelni. — (Igy a helyreigazítás, melyhez azt fűzi riporterünk, hogy az ő multkori közlésében csak az volt a tévedés, hogy *Horvát*-nak nevezte *Lukács*-ot, mert *Lukács* a neve a *Mányi*-féle cigánybanda új primásának, aki unokája a máramarosi híres *Lukács* primásnak és tőle nemesak nevét, de messze földön kiváló zenei tudását és képességét is örökölte. A „Központi“ pedig, mely mindenben igyekszik az igényekhez alkalmazkodni, okosan is, helyesen is teszi, hogy *Lukács*-ot, meg *Dandás*-t a heti zeneestéken egymást felváltva szerepelteti. A csak azért is „hangverseny“-ekből így azután könnyű lesz eldönteni, hogy melyik is hát most Ujhelyben az első banda: a *Dandásé*-e, a *Lukácsé*-e?)

— **Uj jegyző.** A *Kolozsy* Ferenc körjegyzőnek *O.-Lászkára* történt megválasztása folytán megüresedett trauczonfalusi körjegyzőségbe jegyzővé f. hó 10-én *Tóth* Miklós okl. jegyzőt választották meg *Vámos-Ujfaluról*. Derék elődnek derék utódja. Gratulálunk!

— **Elfogott tolvaj.** *Papp* József eperjesi születésű, ujhelyi illetőségű béltisztító (helyesebben dolog kerülő esavargó) akit csak a minap supoltak ide Ungvárról, f. hó 11-én éjjel *Landau* Izsák sárospataki béltisztító kamaráját föltörte és abból mintegy 50 kgr. fagygyut ellopott s azt itt akarta értékesíteni, ámde rajtavesztett, mert a rendőrség elfogta s a négy rendbeli csalásért már a budapest-vidéki törvényszék által büntetett javíthatatlan esavargót a vizsgálóbírósnak átadta.

— **Másodvirágzás** *Wiedeny* Ede ujhelyi házbirtokos kertjében egy harmadik évében járó almaféska, mely most készül beérlelni első gyümölcsét, nem mindennapi gyönyörűséget nyújt a szemlélőnek avval, hogy az előre haladott évad dacára dúsán másodsor virágozik.

— **Szerencsétlenül járt.** *Nagy* Gábor vasuti munkás f. hó 10-én a *Néma-hegy* tájékán egy kaviesszállító vonat áttolatása közben oly szerencsétlenül esett le, hogy egyik lábát összezúzta és a kórházba kellett szállítani.

— **Házasság.** *Gaál* Kálmán, kapnik-bányai gyógyszerész, f. hó 12-én esküdt örök hűséget Ujhelyben *Román* Magdolna okl. tanítónőnek, *Román* János kedves leányának.

— **Gyilkosság.** A *Szedliczke* községhez esatolt *Csicsvaalja* pusztán f. hó 7-én reggel, saját lakásának a tornácán, agyba-főbe verve holtan találták *Palyó* János 52 éves, kuriális zselér napszámot. A nyomozat megejtése végett 8 esendőr napokon át a helyszínen tartózkodott, de mindaddig semmi bizonyos nyomra nem sikerült jutniuk, amennyiben a gyilkosság éjnek idején orozva történt, midőn a nevezett szerencsétlen ember háza tornácán aludott. Ifj. *Csalfa* János matyasóczyi és fia *Csalfa* József *Szedliczkei* lakosokat még az nap letartóztatták ugyan a esendőrök s *Varannóra* be is kísérték, de, levezelőnk szerint, esakis gyanúsítják őket, mégpedig azért, mert a nevezettel perben állottak. Az ottani közvélemény a gyanúsítottakat ártatlannak véli, mert mindkettő a legbecsületesebbnek ösmert emberek közül való, hozzá még, vagyonosok is és így kétségbe vonják, hogy a gyilkosság elkövetésére vetemedhettek volna. Különben pedig az elhunytak igen sok haragosa volt, izgága, akadékoskodó természete miatt. Epen ezért nincs kizárva az, hogy közelebbi ellenségei követték el a gyilkosságot, mi annál könnyebb volt, mert *Palyónak* a lakása kint az erdő szélén van. r. l.

— **Lótolvajlások.** Az *Abauj-Torna*-megyei *Sz.-Andráson*, írja levelezőnk, 3.— *Szent-István-Baksán* pedig 4 lovat lopott el valami szervezett tolvajbanda. Ugyanakkor éjjel, vagyis f. hó 10-ére virradva, *Megyasszóról* is 3 lovat a hozzávaló lószerszámmal együtt loptak el minden valószínűség szerint ugyanazok a tettesek. Derék esendőrségünk erélyes intézkedéseket tett a tolvajbanda kinyomozására és elfogatására, eddig azonban eredmény nélkül.

— **A „Zemplén“ fekete táblája.** *Vajdáska* község *Rigóországbán* (vulgó: a *Bodrogközön*) arról is nevezetes, hogy az egyik végén van egy rettenetes nagy gödör; a gödör északi oldalán közvetlenül a gk. iskola s emellett folytatólag a cigányság, élén a vajdával, akinek valamelyik *Zsigmond*-kori ősétől maga a falu is ekes nevet kapta. Az óriás gödör még csak el lehetne, de van benne egy feneketlen posvány és a posványban a község összes kiáztatandó kendere. *Z. V.* gk. tanító e posvány miatt már két feleséget kísért a sirba... A kenderátatóból kiszálló miazmák és baktériomok azonban — szomorú-

ságára a harmadik feleségnek — most vég-
tére a vaserejű Z-t ejtették kolera-nosztizsba.
Közgazgatásunk főfője a járásban erélyes in-
tézkedést tett, hogy a kender a többől kihá-
nyassék és elkobostassék, a régebbi tilalmat át-
hágók megbüntettessenek. Vajha: ez a fészol-
gabirói rendelet se maradna papiros-malaszt! r. l.

— **Nagy tüzek.** A Felső-Bodrog partján
fekvő Garany községben folyó hó 11-én, esteli
8—9 óra közt, ismeretlen okból tűz támadt, s
borzasztó sebességgel borította el a derék, nagy
magyar falut, alig egynegyedrészt hagyva érin-
tetlenül. 137 lakóház és a melléképületek, rop-
pant sok életnemű és takarmányféle menthetet-
lenül porrá égtek. Sokrészben biztosítatlanul. r. l.

— Másik tudósításunk így szól: Garanyban a
tűz f. hó 11-én este ütött ki. Leégett a 180 ház
közül 137 lakóház, az ezekhez tartozó összes
gazdasági épületek, a behordott takarmány és
termény. A kár szízezer forintnál többre rug!
Az épületek nagy része biztosítva volt, de így
is sokan hajléktalanul maradtak, s most egyál-
talan nincs hol őket elhelyezni. E hó 12-én is-
mét tűz ütött ki egy csürben, ahol egy ló is elégett.
A esendőrség egy leányt tartóztatott le, akit,
állítólag, tetten érték volna a csür felgyújtásánál.
Főispánunk óméltóságához jelentés tétel, ahol
intézkedés történt, hogy az orsz. kormány és a
„Jószív” segédletet küldjenek.*) A tüzesetnél
Szürnyeg, Kiszte, B.-Ujlak község lakosai segéd-
keztek, de a szél miatt menteni nem lehetett.
A takarmány és termény még mindig ég. Ember,
állat nem veszett bele. G. — A Kozma község-
hez tartozó Demezpaták pusztán folyó hó
9-én délután 1 óratájban Messzinger Jakab
bérőnek mintegy 500 kereszt buzáját a tűz is-
meretlen okból elhamvasztotta. Megégett azon-
kívül egy lakóház is több gazdasági eszközzel
együtt. Martalékául esett a tűznek Schwarcz
Herman cséplőgépe is. A esendes időnek és a
kozmaiak gyors segédkezésének köszönhető,
hogy a pusztai tanyán felhalmozott sok-sok élet-
neműt a tűz el nem hamvasztotta. r. l.

— **Apad a Hernád.** A vármegyénk dél-
nyugati határául szolgáló Hernád már apad
ugyan, hanem a kiáradásával okozott kár igen
nagy. r. l.

— **Jótekonycélú gyűjtés.** A király-hel-
mezi önkéntes tüzoltó-egyesület, bár vezetői és
tagjai, írja levelezőnk, a legnagyobb odaadással
vannak, mert a város, mely évi 400 ftnyi sege-
delmet szavazott meg, oly nyomasztó anyagi
viszonyokkal küzd, hogy azt a segédletnek csakis
első évben volt képes a testületnek átadni, —
még ez idő szerint is a kezdet nehézségeivel
küzd. Ezen az állapotban segítő, a kir.-helme-
zi urnók gyűjtést rendeztek és a gyűjtést özv.
Bányay Albertné, Mitrovich Endréné, Némethy
Jánosné és Schuster Györgyné eszközölték. Fára-
dozásuk eredménye az, hogy már eddig is 115
alírást kaptak három évi kötelezettséggel, ha-
vonként 20 krnyi befizetéssel, ami évenként 270
ftot túlhaladó bevételt képez majd. Az alírásokból
befolyó összeg három évig fog tőkésítettetni s az-
után tüzoltói felszerelések bevásárlására fogják
fordítani. A gyűjtést eszközölő urnók lapunk ut-
ján mondanak köszönetet az adakozóknak, addig
is, míg nyilvános számadásukat közzéteszik. —
Az eddig begyűlt 24 ft 80 krnyi összeget taka-
rékpénztárba helyezték.

— **Váratlan szónoki hatás.** Camper
hittérítő beszéli, hogy mikor, miszionárius-társai-
val Grönlandban a jeges vidék lakóinak, az esz-
kimóknak, legelső ízben beszélt a mennyország
boldogságáról s a pokol égető tűzének rettenetes
hevéről, hallgatói közmegegyezéssel oda nyilat-
koztak, hogy mindenáron a pokolbajutás után
fognak törekedni, — eleget fáznak, ugymond, éle-
tükből, legalább holtuk után melegedhessenek
hát az örök tűznél.

— **Jaj a tapsifüleseknek!** Nimród heves
gyermekai, a vadászok, előszedték fegyvereiket.
Ma az egyik pitymállat óráitól kezdve hangzik
hegyen-völgyön a sok „durr-durr!” Es a vén
tapsifülesek, figyelmessé lévén a lövöldözésre,
kezdik a süldő nyulat kioktatni a fegyverdő-
re, hogy mire rájuk kerül a sor, tudják őket
is magukat mihez tartani. Az igazi vadász azon-
ban augusztus 15-én csak pusztá formalitásból
lő nyulat s ha ló is, csak süldőre rántja le a
ravaszt, mert a voltaképpen való nyulazás októ-
ber előtt korai és káros. Még októberben is akad
nyul, amely „mamának” érezi magát s nincs ha-
marjában kellemetlenebb „vadászpech”, mint mi-
kor egy lövéssel három nyulat ló le a jáger s csak
egy válik be pecsenyének s annak az egynek
se kellemes az ize. A gázos tarlóokban, réteken
annál kitaróbban foly a fűrjezés. Csak az a baj,
hogy kevés a fűrj. A nagy záporok, felhőszaká-
dások elhordták, elmosták a fészkeket, tönkre-
tették a költés eredményét. No de kárpótlásul
ott vannak a vadkacsák, most már mindannyian
főlrépülnek s estéknél húznak. Bm.

*) A belügyminisztérium főispánunk óméltósága föl-
terjesztésére a garanyi tüzkarosultak felségítésére 685 ftot
utalványozott. Szerk.

— **Az aratás vége.** Szürnyeg községi
képesek arattak D. magyar-jesztrebi birtokosnál,
aki az aratás bevégezésekor, szokás szerint, ál-
domással látta el a munkásokat. Ezek azonban
nem elégedvén meg a mulatsággal: hazafelé
menőben betértek a „Binyó” nevű határsárdába,
hol aztán ivásközben, szokás szerint, összevere-
kedve, nemesak egymás fejét szaggatták be, ha-
nem az ablakokon kezdve, minden edény- és
bútorfelét össze-visszatörve, annyi kárt tettek,
hogy keresményök nem nagyon sokkal fog töb-
bet érni. r. l.

— **Táncvizsgálat.** A tánc ugyszólván
68-évek óta ápolta társadalmi kellék és amellet,
hogy kellemesen szórakoztató testmozgás, a leg-
alkalmasabb mód is a mindkét nembeliek egy-
máshoz simulására. Osztán meg, amint mond-
ják, nem egy boldog házasság köszönheti ke-
letkezését éppen a táncnak, valamint az is bi-
zonyos, hogy sok leány hoppn maradt már
csak azért, mert a táncban való járatlanságának
miatta egész zöldeséges piacot telepitett maga
körü. A tánc tehát nemesak cél, de szükséges
eszköz is sok társadalmi jó elnyeréséhez, kivált
ha olyan egyéni birtokká válik, amint azt mi
előttünk a múlt héten Révész Imre táncitanító
mutatta be a Diána-kert nagytermében tartott
vizsgálatán. A növendékek, rövid hat heti tan-
folyam bevégezése után, nemesak hogy nagyon
ügyesen adták elő a régi és új táncokat, de
egyszersmind „társadalmi megjelenésükkel” biz-
tosították szolgáltatták annak is, hogy majdan
a báli tervek parketjain is meg fogják állani
helyeiket és alig lesz köztük csak egy is szög-
letes modoru. Ebben látom én a táncitanítás
valódi célját, nem pedig a légtornaszatban,
mert míg a művészi táncra, az ugynevezett ba-
letre rátermettség kell, addig a szép táncra és
jó testtartásra bárkit meg lehet tanítani. Ezért
illeti elismerés Révész táncitanítót, vidékünknek
és kiváló mesterét, mert tisztában van a táncita-
nítás valódi céljával és annak elérésében pompás
sikert produkált. A f. hó 10-iki táncvizsgálatot
nemesak a szülők nézték végig, de igen előkelő
és nagyszámú vendégközönség is vett részt azon.
Sn.

— **Ki a legény a csárdában?** Lukáról
írják: F. hó 9-én, vasárnap este, a lukai legé-
nyek mulatságot esaptak. Tóth P. János hely-
beli legény váltig azzal dícselkedett, hogy neki
igen jó élesre fent bieskája van a eszmaszárban.
Honi szokás szerint a mulatság vége dulakodás
lett, miközben az egyik legény kirántotta Janesi
kezeiből az élesre fent bieskát s ennek lapoc-
kájába nehányszor, 5 cm. mélyre, bemártván,
megkérdezte: „No Janesi pajtás, hát hogy izlik
a bieskád?” Most az összeszürkült legény súlyos
beteg fecsik. A „vizi report” ki van állítva.

— **Egy jó házból való fiu** tanulóul fel-
vétetik *Banóczy Kálmán* péküzletében (Korona-
utca) és *Klein Géza* fűszer- és vegyes-keres-
kedésében (Papsor-utca).

— **Eladó hat fotel** és egy diványból álló jó
karban lévő butorgarnitúra, — hol: megmondja
a kiadóhivatal.

— **Időjárás augusztus 8-ára** Változó
felhőzet, száraz, meleg, zivatarok.

Henneberg-selyem csakis akkor valódi, ha köz-
vetlen gyárból rendelik
— fekete, fehér és színes 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként
— sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztolt s. a. t.
(mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban
s. a. t.) a megrendelt árukat postabér és vámmentesen,
házhöz szállítva, valamint mintákat postafordultával kül-
denek **Henneberg G.** (cs. és k. udvari szállító **selyem-
gyárai Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros
és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó, Magyar
nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1.

Irodalom.

„Az 1848-49-iki Magyar Szabadságharc Története”
című nagy munkából most jelent meg a 86-ik füzet,
a melyben *Gracza György* a világsi fegyverletétel utáni
eseményeket mondja el a nála megszokott érdekességgel.
A füzet képei ezek: Világos térképe, A világsi gyásznap,
Falragasz a világsi fegyverletétel után. A Jugosi csata
1849. aug. 15-én Kossuth Lajos menekülése a hazából.
Egy-egy füzet ára: 30 kr. Megrendelhető, míg a képlet
tart kötetenként is, *Lóvy Adolf* könyvkereskedőnél Uj-
helyben.

A Szalay-Baróti „Magyar Nemzet történetéből” (Wo-
dianer F. és fiai Lampel Róbert udv. könyvkereskedésének
kiadóhivatala Budapest) most vettük a 66-ik füzetet,
mely a negyedik kötet 3-ik füzetét képezi. Az e füzetben
tárgyalt korszak szignatúrája röviden ez: I. József halála
s III. Károly trónralépe; a szatmári béke megerősítése
s II. Rákóczi Ferenc elbujdosása. A török végkép kipszult
hazánkból, mely újjalakításában, bár lassan, de láthatólag
előre halad. — Jelen füzet is bővelkedik érdekes képdisz-
szel. Külön műméléklete a pétervárdi csata Huchtenburg
rajza után. — A szöveg közé nyomott illusztrációk a
következők: Eleonora császárné és III. Károly megerősít-
tik a szatmári békét. — I. József halála. — A grosboisi
kololostor romjai. — Fülöp orleansi herceg. — III. Achmed
szultán. — Rodosztó. — A magyarok utéja és Rákóczi
obéló-palotája Rodosztóban. — A galati Szt. Benoit-templom
egyik oltára, mely előtt Rákóczi fejedelem nyukszik. — III.
Károly koronázásra vert emlékérem. — A pétervárdi csata
tervrajza, Temesvár ostroma (1716). Előfizetéseket erre
a millanári díszmüre mindenkor elfogad egy a fent nevezett
kiadóhivatal (Ludapest, Andrásy-ut 21.) valamint *Lóvy
Adolf* könyvkereskedése. Ujhelyben.

Szemere Miklós, kinek „Fair Play” című tanulmánya
a télen széles körben tünt fel, égető társadalmi kérdések-
hez szölt hozzá *Fiatal Véreim* című épp most megjelent
könyvében, mi valószínűen szintén oly rohamosan fog el-
kelni, mint elkelt a „Fair Play”. A Széchenyi-lakoma ez idei
szónoka, hazafiasan, szívből meggyőző erővel, mindig érde-
kosen és tanulságosan beszél tárgyairól, magyar szívből a
magyar szívhöz. A „Fiatal Véreim” Ára 30 krajcár. Kap-
ható az Athenaeumnál és *Lóvy Adolf* s.-a.-ujhelyi könyv-
kereskedésében. A mű *Felméry Lajos* emlékének van
ajánlva

Egyesületi élet.

A s.-a.-ujhelyi általános ipartestület
21. és 22-ik napjain a „tornacsarnok”-ban
kézműipar-kiállítást rendez. A kiállítást augusz-
tus hó 21-én d. e. 9. órákor nyitják meg. Az
I. bíráló-bizottság (fa-ipari munkákra) elnöke
Matolai Etele alispán. A II. bíráló-bizottság
(fém-ipar munkákra) elnöke Dókus Gyula cs. és
kir. kamarás, vármegyei főjegyző, A III. bíráló-
bizottság (bőr-ipari munkákra) elnöke Barthos
József fészolgabiró. A IV. bíráló-bizottság
(szabó-ipari munkákra) elnöke Dókus Mihály
iparhatósági biztos. Az V. bíráló-bizottság (épi-
tészeti-rajz) elnöke Spotkovszky Károly főgim-
náziumi rajztanár. A VI. bíráló-bizottság (ve-
gyes ipari munkákra) elnöke Dongó Gy. Géza
vármegyei főszámvevő, a „Zemplén” felelős szer-
kesztője. A jutalomdíjak kiosztása és a kiállítás
bezárása aug. 22-én, délután 5 órákor történik.

Az eperjesi torna- és vívó egyesület
kerékpár-alosztálya lapunk utján is emlékezteti
a kerékpár-sporttársakat a f. évi szeptember hó
26-án délután, az eperjes-kassai országúton tar-
tandó első nyílt országúti versenyre. Az egye-
sület reméli, hogy szept. 26-ikán a sporttársak
tömegesen fognak egybegyülekezni és hogy ez
első nagy találkozója a Felvidék összes kerék-
párosainak mindnyájuk ünnepe lesz. „Adj’ isten!”

Tanügy.

Ertesítés. A homonnai m. kir. állami fa-
ipari szakiskolába a közép-, vagy polgári iskola
két osztályának, vagy az elemi népiskola hat
osztályának sikeres elvégzése, vagy megfelelő
felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel a tanulók,
kik a négyéves tanfolyan alatt a közismereti- és
szaktárgyakon kívül az asztalosásban, eszter-
gályozásban és faragásban nyernek alapos kiké-
peztetést. Szegénysorsu tanulók nemesak tandíj-
mentességben, de évi 40—100 ft. ösztöndíjban
is részesülnek. Az államvasutak alkalmazottjainak
gyermekai részére négy, egyenként 60 ftos ösz-
töndíj van alapítva. Jelentkezések az 1897—98.
tanévre már most elfogadtatnak a beiratások
szeptember 1-étől 5-ig tartatnak meg.

Homonnán, 1897. augusztus 8.
Kováts József
szakisk. igazgató.

CSARNOK.

Kiadó szobák.

— Irta: *Aigner Ferenc.* —
(Folytatás.)

Kakukházi Flórián azonban a tilalom dacára
kinyitogatta sorra a szobának ablakait.

— Megbolondult az ur! — kiáltá Matild.
— Kérem én orvos vagyok. Én ebből élek...
— Hát öröm az önnek, ha én meghülök?
— Végtelenül... Lesz egy új betegem! —
mondá Kakukházi komolyan.

— Goromba! Parancsolom, hogy zárja be
az ablakokat, — szölt Matild haragosan.

— Azt nem teszem asszonyom. Az ellen-
keznék az én rendszeremmel. Egy kis kellemes
légvonat és nedvesség előidézi a füllajást. Asszo-
nyom ne féljen, mert én megfogom gyógyítani,
csak kérem legyen beteg. Ugy örvendenék, ha
egy füllajós nőre akadnék. Mindig szerettem a
nőknek a füle belsejét nézni.

Matild izgatottan csengetett, a szobaleány
pedig belépett a csengetésre.

— Zárd be az ablakokat azután add a
kalapot ennek az urnak a kezébe.

— Kérem, kérem én még nem akarok tá-
vozni. Ismétlem, hogy én híres orvos vagyok.

— De mikor nekem nincsen szükségem az
ön tudományára...

A szobaleány állt most Kakukházi Tóbiás elé.

— Uram! én nagy beteg vagyok! mondá
lesütött szemekkel komolyan.

Az orvos örvendezve kérdezé:

— Mi a baja? Ne féljen tőlem leányom,
legyen bizalommal hozzám.

— Fáj a szívem...

— Jegyezze meg magának nöcske — szölt
most Kakukházi mérgesen, — hogy a fülgógyá-
szok nem törődnek a szivbetegekkel!

— Mondja csak orvos úr, honnét gondolta
ön, hogy az én házamban füllajosok laknak?
kérdé az özevgy kedélyesen.

— Számítottam a szerencsés véletlenre. No de bizom a jövőben. A szobát ki is bérelem, ön azt hiszem megnyugvással fogja venni, hogy én a közelében lakom. Nekem igen hathatós szerem van a fülfájdalmak ellen, minden órában a fájós fülbe egy-egy kis kanálnyi szederlevet öntök!

— Ön borzasztó ember, orvos ur. Az én füleimbe, úgy látom, hogy minden áron szederlevet akar önteni, — szolt mosolyogva az özvegy. — Megnyugtatom önt asszonyom, ha a szederlevétől irtózik, rendelék a számára lábvizet. Bár csak fájna már az ön füle. Szeretném önt meggyőzni, hogy jó orvos vagyok!

— Ugyan, ugyan orvos ur, mi köze van a lábának a fülhöz? Ejj de hagyjuk el ezt a dolgot. Tehát ugyebár kiakarja bérelni az egyik szobát?

— Igen, de az udvari szobát, mert én utálok az utca zaját.

— Az a szoba kényelmes, de nedves, előre figyelmeztetem önt.

— Én éppen a nedves szobákat szeretem. Ez az én orvosi recipimhez tartozik. De mondja csak asszonyom, az utcai szobában ki fog lakni?

— Egy fiatal férfi!

— Hála istennek, megyek is azonnal a szobájába és kinyitom az ablakokat.

— Miért?

— Hát nem ért még engemet asszonyom? Akarom, hogy a füle fájjon annak a fiatal embernek!

— Uram, ön csak nem fog másnak a szobájában rendelkezni? — kérde a szép özvegy megütödvé.

— Csak az ablakokat fogom kinyitni. Ez úgy gondolom nem sértheti önt asszonyom. Ha az a fiatal ember beteg lesz, az én gondom a többi.

— Csináljon ön más házban beteget, de az én házámban hagyjon fel az ilyen tervekkel — mondá az özvegy némi haraggal.

— Ugy látom asszonyom, hogy ön nem szereti a doktorokat?

— Csak úgy távolból szeretem őket nézni — felelé az özvegy mosolyogva.

— Azért én mégis kibérelm a szobát.

— Amint tetszik, uram.

Kakukházi Tóbiás erre a szobaleánnyal el-távozott.

Matild, a szép özvegy, egyedül maradván, így szolt önmagához:

— Kiadtam a szobákat. Egy csinos fiatal ember és egy fülgyógyász a lakóm. Ez utóbbi kissé tudományos bolond, no de ez nem baj. Legjobb nevetek rajta. Téli esteimet most már vigan fogom eltölteni... Ah de az a fiatal ember veszedelmes lesz rám, érzem, hogy a szívem is belekerül a játékba. Ejj, jöjjön ami jön, nem vagyok még vénasszony.

A szobaleány e percben jelenté, hogy egy borotvált arcú cilianderes ur akarja tisztelét tenni. Utána azonnal be is lépett a szobába az illető, földig hajolt Matild előtt és bemutatatta magát:

— Bendeguz Jeremiás zongoramester vagyok!

— Mi tetszik uram?

— Ez a szoba igen tetszik nekem. Ezt feltétlenül kibérelm. Nagyon jól érzem már is magamat, — mondá a zongoramester és kényelmesen leült egy fotóba.

— Uram! ez az én szobám... szolt Matild.

— Az lehetetlen asszonyom! Én ezt a szobát nem engedem át már önnek! — mondá a zongoramester művészi nyugalommal.

— Ismétlem önnek uram, hogy itt én lakom! mondá Matild indulatosan.

— Nem szeretem a sok haszontalan beszédet. Ah, itt van egy zongora is. Most már igazán jól találom magamat! — szolt a zongoramester és mindjárt oda is ült a zongorához.

— Megtiltom önnek, hogy az én zongorámon játszó! — kiáltá a szép özvegy izgatottan.

— Mondtam már asszonyom, hogy én ezt a szobát feltétlenül kibérelm. Csodálkozom, hogy ön nem akar engemet megérteni? — felelé a zongoramester és elkezdett zongorázni.

Matild haragosan toppantott a lábával és megragadta kis kezével a zongoramester karját:

— Takarodjék ki innét uram! Ez a szoba az enyém...

— Asszonyom! én nem vagyok bolond. Mondom önnek, hogy én ezt a szobát, amint beléptem ide, lefoglaltam a magam részére. Én nem szeretem, ha valaki megzavarja a játékomat! — szolt a zongoramester és tovább játszott a zongorán.

Matild a szép asszony erre elnevette magát, látta, hogy nem mehet semmire Bendeguz ural és csengetett, mire a szobaleány belépett:

— Mondd meg ennek az urnak, hogy távozzék.

A szobaleány a zongoramesternek durván megfogta a kezét:

— Tessék már hazamenni, elég volt már a kalimpálásból!

A zongoramester dühösen felugrott a székről.

— Micsoda? Kicsoda maga? Hogy meri maga megfogni az én művészi jobb kezemet? Érti, hogy az én játékom nem kalimpálás! — kiáltá sértett önérettel.

— Ön uram, igazán nevetséges! — jegyzé meg Matild gunyosan

— Semmi sértegetés, asszonyom! Tessék távozni ebből a szobából. A kapun az van ki-függesztve: »Kiadó szobák«. Én ide beléptem a szoba nekem tetszett és lefoglaltam. Ugy gondolom, hogy ezt minden okos ember megérti? — ezeket mondva a zongoramester ismét leült a zongorához.

A szobaleány oda ment hozzá és a fülébe ordított:

— Nem ez a szoba kiadó, érti ön?

A zongoramester sértődve ugrott fel a székről:

— Hogy merészel maga az én művészi fülembé ordítani?

Matild pedig így szolt a leányhoz:

— Kérlek, ordíts most már a másik fülébe...

A szobaleánynak tetszett a dolog és egész durván ordította Bendeguz ur fülébe:

— Én az urat kidobom ebből a szobából!

A zongoramester hátrátanorodott ijedtében és lassan szótárolá:

— Az én művészi testemet akarja maga kidobni? Szégyelje magát, perszóna!

A szobaleánynak se kellett több, a tiz kör-mét mutogatva rohant szegény Bendeguz felé:

— Kikaparom az ur csúf szeméit, érti? Hogy merte nekem azt mondani, hogy perszóna vagyok! Tudja az ur, hogy utálatos egy ember? kiáltá mérgesen.

Ez alatt a zongoramester a széket maga elé tartotta és így kissé védve lévén a tizkörmü szobacucis haragjától, kezdett ismét művészi hangulatba jönni és azért nyugodtan így válaszolt:

— Egy művész soha sem utálatos. Engemet megbámulnak az emberek és meghallgatnak!

— A művészek nem ilyen kacskaringós láb-
buak! — mondá a szobaleány gunyosan.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Értesítés

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. év augusztus hó 13-án tartott igazgató-választmányi ülésére elhatározta, hogy a folyó év augusztus hó 31-ére kifizeti

terményvásárt

közbejött és el nem háriható akadályok miatt, melyek részint abból állanak, hogy a vármegye területén az ezidei árpatermés a lehető leggyöngyösből, részint pedig, hogy a termény-vásár tárgyát képező buza, rozs stb. még kiesépelve ninesen,

ezidén meg nem tartja.

Amidőn ezt a ténykörülményt t. gazdátársaink becses tudomására adni szerencsénk van, felkérjük egyuttal, hogy bejelentéseiket felfüggeszteni és a már eddig tett bejelentéseket semmisnek venni sziveskedjenek.

Magától értendő dolog, hogy a minták be-küldése is fölöslegessé válik.

A Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület elnöksége.

Útmutatás

a sertésvészben megbetegedett sertések husá-nak megvizsgálására.

Két esztendő előtt a sertések között olyan betegség lépett föl, a milyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek. A betegség az egész országban, vármegyéről vármegyére, községről községre gyorsan elterjedt. A hol kiütött, kivált a malac- és sülődifalkákban, óriási pusztítást okozott. Ezernyi ezer disznó hullott el; sok millió forintra rug a kár, a mit a betegség pusztítása folytán a sertésenyésztő gazdák szenvedtek.

Azt a vesztséget, amit a gazda sertéseinek elhullásából szenvedett, még tetőzte az, hogy ott, a hol a sertésvész föllépett, a községeket lezárták, a városokat betiltották. E miatt aztán nemesak az a gazda vallott kárt, a kinek disznai elhullottak, hanem kárt szenvedett az is, a kinek falkái a vész elkerülte. Mert nem lévén vásár: az egészséges pisznót sem tudta értékesíteni; kényszerűségében nyg adta, a hogyan kérték.

Bebizonyosodott, hogy sok esetben maguknak a sertéstartó gazdáknak hibájából és vigyázatlanságából terjedt tovább a pusztító vész. A mint ugyanis ez a veszedelmes betegség valamely falkában mutatkozott: a gazda megijedt, étvágytalan szomorkodó disznait hamarosan leszuratta, hogy — a mint mondani szokták — a veszett fej-szének legalább a nyelét megmenthesse, vagyis: hogy kisebb legyen a kára a beteg disznónak legalább a husát akarta felhasználni.

Értsük meg egymást: nem ebben volt a hiba, hisz a kármentő szándék csak dicséretes lehet. Sőt a beteg disznó gyors leölése, a kár csökkentésén kívül, a hol elővigyázók voltak, még haszonnal is járt, mert minél előbb szurták le, annál rövidebb ideig terjesztette a beteg sertés azt a ragályozó anyagot, a mely ezt a veszedelmes betegséget okozza. Hanem abban rejlett a hiba, hogy sok helyütt a betegeskedő disznót

nem vették ki a falkából, ott szurták le a többi disznó között, a hol éppen állott vagy feküdt. Evvel a könyelmű eljárással terjesztették tovább a betegséget.

Mindjárt kiderül, hogy mikép terjedhet ilyen úton a betegség.

A tudósok kimutatták, hogy mint egyéb ragadós állati betegséget, azonképpen a sertés-vész is olyan parányi gomba okozza, a melyet csakis erősen nagyító üveggel lehet észrevenni. Ez a ragályozó anyag (a mit baktériumnak hívnak), millió meg millió számban van benne a beteg disznó vérében és avval a tulajdonsággal bír, hogy ha egy mákszemnyi rész kerül is belőle az egészséges disznóba, ennek a testében rövid idő alatt olyan nagy mértékben elszaporodik, hogy megbetegíti, sőt a legtöbb esetben megöli a disznót.

Már most, ha az ilyen ragályozó vér, szu-rás közben kifolyik: beszenyezheti és megfer-tőztetheti az eleséget, az ivóvizet, a fűrészt, a szállásnak és akolnak a földjét is. Az eleséggel és vízzel a ragályozó anyagot az egészséges sertések fölvehetik, megfertőztetik önmagukat és megfertőztethetnek más sertéseket is.

A sertéstartó gazdák különben nem esupán a leölésnél követtek el vigyázatlanul nagy hibát, hanem a beteg sertés húsának kezelésénél és és fölhasználásánál is. Gondatlanul jártak el a hússal, melyben szintén benne van a ragályozó anyag; máskor olyan húst és szalonnát használ-tak étkezésre, a melyet a betegség megromtolt, sőt az emberek egészségére is károsá lett.

Szükségesnek mutatkozik ennél fogva, hogy a sertéstartó közönség a helyes eljárásra kita-nítottassék és mindarról tudomással bírjon, a mi-vel baj esetén, nagyobb bajoknak elejét veheti.

1. A beteg sertés leölése és a szűrőhely tisztogatása.

A beteg sertés leszurásánál a legnagyobb vigyázatot arra kell fordítani, hogy a leölt ser-tés vérével és hulladékaival a ragályozó anyag ne terjesztessék.

A leölésre szánt disznót a falkából ki kell szedni és olyan helyen leszurni, a hová sem disznó, sem egyéb állat nem férhet. Különösen kerülni kell az olyan helyeket, a melyeken trágya, szalma, szemét, forgács vagy egyéb hulladék van. Lehe-tőleg tiszta és kemény helyet kell választani, a melyet könnyen és jól lehet azután tisztítani. De ha az a hely mégis szemetes lett volna, legjobb lesz a szemetet összegyűjteni egy teknőben vagy dézsában, miből semmi sem hull ki, alkalmas helyre vinni és ott elégetni vagy nagy gödörbe elátni. Nagyobb biztosság okáért a kifolyó vért, ugyszintén az állat felbontásakor eselő részeket (a ganéjt, hulladékokat) külön edényekbe kell felfogni és gondosan eltávolítani, nehogy az egészséges jószág magát avval befertőztesse.

Miután pedig a legnagyobb vigyázat mellett is megtörténik, hogy a szűrőhelyet akár a vér, akár a ganéj beszenyezte: a sertés testrészeinek eltávolítása után a szűrőhelyet godosan meg kell tisztogatni.

Ha az ölest olyan helyen teljesítettük, a mely ninesen téglával vagy padlóval burkolva: akkor ott a földet két-három ujnyi vastagság-ban lekaparjuk, a lekapart földet felannyi oltat-lan mésszel jól összekeverjük és trágyagödörbe elássuk, annak idején a trágyával a szántóföldre kiszállítjuk és godosan elszántjuk. Ellenben, ha a leszuró hely kővel vagy padlóval van burkolva, akkor a burkolatot forró luggal erősen lesuroljuk és surolás után jól kiszáradni hagyjuk.

(Folyt. köv.)

Vármegyei Hivatalos Rész.

15960. sz.

T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 főszo gabirónak.

A heszeni légy elleni védekezés tárgyában folyó évi 40307 és 1894 évi 46414 szám alatt kiadott földmívelésügyi ministeri intézkvényeket másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1897. augusztus hó 7-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minister 40307—IV—3—97. sz. A heszenilég (Ceujdonia de-structor) az évben is még jelentékeny károkat okozott az ország egyes részében. — Azon ézél-ből, hogy a heszenilég ellen való védekezési eljárás, de különösen az eddig legsikeresebbnek bizonyult csalogató vetések alkalmazása az egész ország területén, ott a hol szükséges, mulhatat-lanul és pontosan fogamatba vétessék: felhivom a törvényhatóságot, hogy azon esetben ha a heszenilég a törvényhatóság területén éz évben is fellépett volna, a hivatalbeli elődöm által 1894 évi augusztus hó 7-én 46.414. sz. alatt valamennyi törvényhatóságnak kiadott s általam az 1896 évi július hó 10-én 41.945 szám alatt megújított körrendeletben foglaltakat, illetőleg a csalogató vetések alkalmazásának módját a vármegye gazdaközönségének a lehető legkiterjedtebb mó-

don hozza tudomására és a védekezési eljárás pontos végrehajtását a legszigorubb ellenőrzésére. — A legkisebb mulasztás esetén hozzám azonnal esetről-esetre jelentést tegyen. — Az 1894 évi aug. hó 7-én 46416. szám alatt kelt körrendelet másolatát az alábbi kiegészítéssel: Minthogy a learatott gabona félék takarítása közben sok mag kipereg és nyáron ki is kel, az ilyen kizöldült szántóföld (zöld tarló, árpa buza árpa rozs) ugyanazzal a jelentőséggel bír, mint ajánlott eszalagató vetés, amennyiben az auguszt. vagy szeptember hónapban rajzó heszenilég ezt a zöld tarlót is ellepi, azért tehát az efféle szántóföldeken kihajtott vetéseknek az őszi vetés előtt való leszántása ép ugy szükséges, mint a eszalagató vetéseknél is, — kiadom. — Kelt Budapest, 1897. július hó 22-én. Darányi s. k. minister.

40307/97. Másolat másolata: A földművelésügyi m. kir. minister 1894 évi augusztus hó 7-én 46. 414-94 sz. a kelt és valamennyi törvényhatóságokhoz intézett leiratának másolata: Mivel a heszenilég (Ceujdonia destructor) az ország nagy részében meglepően jelentékeny károkat okozott, a már ez ügyben kiadott rendeletnek épségben tartása mellett az Észak Amerikai egyesült államokban tapasztalt sikerek alapján a következőket rendelem el. Azon községek, illetve városok határában hol a heszenilég infekció az elmúlt vagy a folyó évben nagyobb mértékben megállapított az u. n. eszalagató vetések veendő alkalmazásba. Ezek abban állanak, hogy minden táblában már augusztus utolsó, vagy szeptember első napjaiban több helyen néhány barázdányi őszi gabona vagy árpa vetendő, mely célra legsoványabb minőségű vetőmag is használható. Ezek a eszalagató vetések arra valók, hogy a heszeni legyek ezekbe rakják petéiket s az ilyen eszalagató vetések azután a rendes vetés — legkésőbb azonban a tél beállta előtt jól szántandók, ügyelvén arra, hogy egész hosszukban tökéletesen föld alá kerüljenek és ugy belőlük tavasszal a légyrajok ki ne szállhassanak. Igen ajánlatos az ilyen alászántott eszalagató vetések lehengerzése is. Felhívom a közönséget; hogy abban az esetben, ha a heszeni légy a törvényhatóság területén nagy kiterjedésben és kártékony módon lépett fel, a fenyegető veszély nagyságára való tekintettel eme védekezési módot a vármegye gazdaközönségének a lehető legáltalánosabb módon sürgősen tudomására hozza és elvárom miszerint gondoskodik arról, hogy ezen védekezési mód a legszigorubb pontossággal és teljes eréllyel végre fog hajtani és a járási főszolgabírákkal, valamint a községi előjárókkal is a védekezési eljárások lelkiismeretes betartásának ellenőrzésére súlyos felelősség terhe alatt kötelezندی. — Ezen rendeletem végrehajtásáról annak idején jelentést várok. Festetics s. k. A másolat hitelül David s. k. irodatiszt.

16060. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától
A 10 járási főszolgabíróknak.

Folyó évi 13927. szám alatt kelt felhívásom kapcsán, a földművelésügyi minister öngyméltóságának folyó évi 5040/eln. számú intézvénye folytán, tudomásul vétel és közzététel végett tudatom tekintetes főszolgabíró úrral, hogy a ragadós tüdőlobnak jelenlegi elterjedéséhez mérten és a német kormány által folyó évi július hó 22-én 55. szám alatt közzétett kimutatás szerint a szarvasmarháknak Németországba való bevitelére, a ragadós tüdőlob esetleges behurcolásának veszélye miatt, ez idő szerint Liptó és Pozsony vármegyékben tilos.

Együttal megjegyzem, hogy oly törvényhatóság területéről, melynek területén csak egy községben is ragadós tüdőlob megállapított, vagy uralkodik, a miről a szakértők a nekik hetenként megküldött Földművelési Ertesítőből mindig hiteles tájékoztatást merithetnek, szarvasmarhát Németországba szállítani feltétlenül tilos, te-

kintet nélkül arra, hogy az illető törvényhatóság neve a német kormány által időnként közzétett kimutatásba felvételet-e?
S.-A.-Ujhely, 1897 augusztus 7-én.

Matolai Etele, alispán.

15296. sz. T. Zemplén vármegye alispánjától.
A 10 főszolgabíróknak.

A sertésvészben megbetegedett sertések hújának megvizsgálására vonatkozó, népies modorban irt „Utmutatás”) kellő számú példányát azon felhívással adom ki, hogy ezen útmutatást a községi előjáróságoknak adja ki és a benne foglalt öv eljárások és tanácsok iránt a népet a legkiterjedtebb módon külön is tanítsa ki.
S.-A.-Ujhely, 1897 augusztus 6-án.

Matolai Etele, alispán.

4097/I. 97. A szerencsi járás főszolgabírájától.
Körözvény.

Flóhr József sajtó-hídvégi lakos tulajdonát képező 1 drb, 2 éves, vereses szőrű, hátul balról G. E. bélyegű ökörtinója f. hó 5-én a sajtó-hídvégi legelőről elszaladt s mind eddig feltalálható nem volt, mely körülmény körözését elrendelem.

Szerencs, 1897. augusztus 9.

Pintér István, főszolgabíró.

3777/1897. sz. A bodrogközi járás főszolgabírájától.
Körözés.

Július hó 29-én Lácza község határában egy másfél éves, pej szőrű, homlokán fehér jegyű, kanca csikó bitangságban találtatott és Tóth M. István lácza lakosnál őriztetik.

Ezen körülményt azzal teszem közhírré, miszerint ha igazolt tulajdonosa öt nap alatt nem jelentkeznék, nyilvános árverésen el fog adatni.
Kir.-Helmec, 1897. augusztus 9-én.

Izsépy Zoltán, h. szolgabíró.

130/1897. sz. A bodrogközi járás főszolgabírájától.
Körözés.

Sipos Ferenc semjéni lakosnak a folyó év augusztus hó 9-ik napján megartott leleszi vásárról egy 5 hónapos, világos pej, kanca csikója elszökött. Körözése kérelmeztetik.

Kir.-Helmec, 1897. augusztus 16-én.

Izsépy Zoltán, h. szolgabíró.

*) Olvasható Közgazdaság c. rovatunkban. Szerk.

Nyilt-tér.**) Nyilatkozatok.

I.

Alulírottak kinyilatkoztatjuk, hogy a Székely Elek és Ujfalussy Endre urak között felmerült becsületbeli ügy lovagias uton szabályszerűleg elintéztetett.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1897. aug. 8.

Matolai Etele,
Thuránszky László,
mint Ujfalussy Endre úr megbízottjai.

Klein Tivadar,
Horváth József,
mint Székely Elek úr segédei.

II.

Alulírottak kinyilatkoztatjuk, hogy a Székely Elek és Beeske Bálint urak között felmerült becsületbeli ügy lovagias uton szabályszerűleg elintéztetett.

S.-A.-Ujhely, 1897. aug. 8.

Matolai Etele,
Miklós Béla,
mint Beeske Bálint úr segédei.

Klein Tivadar,
Horváth József,
mint Székely Elek úr segédei.

**) Az e rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

GORBERSDORF

Klimat. gyógyintézet tüdőbetegek számára.
1896. július 28-án.

Alulírott, mint görbersdorfi tüdőbetegek klimatikus gyógyintézetének tulajdonosa, segíteni akarván a szenvedő emberiségen, örömmel hozom nyilvánosságra, hogy gyógyintézetemben a

„Margit“ Magyar Selters

gyógyvizet 1879. óta állandóan a legjobb eredménytel alkalmazom a légutak hurutos bántalmainál. A Margit-víz gyógyintézetemben is kivívta magának a megérdemelt Magyar Selters gyógyviz elnevezést. A legtisztább lelkiismerettel ajánlom ezen kiváló gyógyviz alkalmazását orvostársaimnak és a mellbajokban szenvedő emberiségnek is.

Dr. Theodor Römpler.

Krondorfi Savanyuvíz

KELEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ.

DE LEGINKÁBB MINI

gyógyviz

tüdő, gyomor és
vizhólyag bántalmaknál

sikerral használtatik

S.-A.-Ujhelyben kapható:

KLEIN ALBERT úrnál.

Heti naptár.

Vasárnap,	augusztus	15. Nagy B.-A.
Hétfőn,	augusztus	16. Jácint hv.
Kedden,	augusztus	17. Anasztáz hv.
Szerdán,	augusztus	18. Ilona cs.
Csütörtökön,	augusztus	19. Tul. Lajos.
Pénteken,	augusztus	20. István kir. f.
Szombaton,	augusztus	21. Bernát ap. et.

A szerkesztő postája.

E. P. — S.-Patak. Hozzánk küldött, de a kiadóhivatalhoz tartozó, (mert a Nyilt-tér-be illő sorait, úgyszintén az azokhoz mellékelte levélblyegeket is átszármasztattuk a lap kiadójához.

Künn azom... Váratlan fordulat... Kétség... c. versek zsendülő tehetségnek korán felszolgált gyümölcsei. Még igen is szükség van arra, hogy mielőtt a fogyasztó közönségnek oda kinálatnak, érjenek. A legjobb indulatú tanács, amit adhatunk, hogy azt a felhívást vissza kell szelni! Egyébiránt a versek beküldőjének legszívesebb baráti üdvözlöt.

Dénesfalva. Köszönjük — földolgozzuk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos Éhler Gyula.

H I R D E T É S E K.

667/1897. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 6740. p. számú végzése következtében Kiszely József ügyvéd által képviselt a felső m. orsz. népgazdasági bíteleglet javára Perlestein József helybeli lakos ellen 9477 frt 66 kr. s jár. erejéig 1897. évi június hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 860 frt becsült lovak, szekér, szerszám és gőzmozgonyból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 9517/1897. sz. végzése folytán 9477 frt 66 kr. tőkekötveles, ennek 1896. évi szeptember hó 15. napjától járó 7% kamatai és eddig összesen 33 frt 60 krban bírólag már megállapított költségek erejéig Helyben alperes lakásán leendő eszközésére 1897. évi augusztus hó 23-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 3. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bírósági végrehajtó.

679/97. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a S.-A.-Ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 8117 és 8289/p. számú végzése következtében Ambrózy Nándor ügyvéd által képviselt a s.-a.-ujhelyi polg. takarékpénztár javára Grosz Moritz és társai ellen 100 és 59 frt 99 kr. s jár. erejéig 1897. évi július hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 635 frt becsült Grosz Moritznál hordók és eczetgyári összes felszereléseivel álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 10017/p. 97. számú végzése folytán 159 frt 90 kr. tőkekötveles, ennek esedékessé való 6% kamatai és eddig összesen 52 frt 99 krban bírólag már megállapított költségek erejéig Helyben Grosz Moritz lakásán leendő eszközésére 1897. évi augusztus hó 27. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 10. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

663/897. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. törvényczikk 102. szakasza értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1897. évi 8214/p. számú végzése következtében Dr. Kossuth János helybeli lakos javára ifj. Majtényi János és társai Zempléni lakos ellen 179 frt 25 kr s jár. erejéig 1897. évi június hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1355 frt becsült ökrök, szekerek, széna, tűzi ölfá, dongák, méh és sertésölből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 9289/97. p. számú végzése folytán 179 frt 25 kr. tőkekötveles, ennek 1895. évi február hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 55 frt 81 krban bírólag már megállapított költségek erejéig Zemplémben alperesek lakásán leendő eszközésére 1897. évi augusztus hó 30. napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi aug. hó 9. napján.

Tomasovszky Lajos,
kir. bír végrehajtó.

I. magyar királyi szabadalmazott OSZTÁLY SORSJÁTÉK

A magyar kir. osztályosjáték
50,000 nyereségnek
jegyzéke.

A legnagyobb nyereség a játéktér
9. § szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyereségek különleges beosztása
a következő:

Nyereségek	Korona
1 á	600,000
1 "	400,000
1 "	200,000
2 "	100,000
1 "	90,000
1 "	80,000
1 "	70,000
2 "	60,000
1 "	40,000
5 "	30,000
1 "	25,000
7 "	20,000
3 "	15,000
31 "	10,000
67 "	5,000
3 "	3,000
432 "	2,000
763 "	1,000
1238 "	500
90 "	300
31700 "	200
3900 "	170
4900 "	130
50 "	100
3900 "	80
2900 "	40

50000 nyereség és jutalom
összegeben, mely 6 osztályban sorsol-
tatik ki. 13.160,000 kor.

a magy. királyi szabad. osztályosjáték főelárusítói,
BUDAPEST, Váci-körút 4. szám.

Az 1897. év február hó 27-iki tör-
vény szerint a kis lutri megszűnik és
ezen osztályosjáték által pótolatik.
Németországban ezen nemű sorsjáték
már 100 év óta fennállanak és az illető
sorsjegyek eladattak. Nálunk Magyar-
országon is emelkedik iránta az érdeklő-
dés, mert a sorsjegyek legnagyobb
része biztos kezekben van. Nemsokára
ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kap-
hatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel
ne késsünk.

A magyar osztályosjáték áll:

100.000 **50.000**
eredeti sors- és pénznye-
jegyből **ményből.**

A nyerési esélyek oly előnyösek,
hogy az eddigi kis lutri, vagy egy ígér-
vény vétele ezzel nem is hasonlítható
össze. Ily előnyös esélyekkel szemben
mindenképpen nyujtsa kezét a szerencsének
viszonyaihoz képest.

Az összes 50.000 nyereség a mel-
lette álló nyereség jegyzékéből lát-
ható: ezen nyereségek 6 részben lesz-
nek kisorsolva és a nyerő sorsjegy
készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

6 frt egy egész eredeti sorsjegy
3 " egy fél
1.50 " egy negyed
0.75 " egy nyolcad

A húzások a fővárosi vígadó épü-
letében nyilvánosan történnek a m. kir.
kormány felügyelete alatt és egy kir.
közjegyző előtt. A húzásnál mindenki
jelen lehet.

Mi üzlethelyiségünkben előárusítjuk
vagy utánvételt, vagy az összeg posta-
utalványi beküldése ellenében aján-
lott levélben elküldjük az eredeti sors-
jegyeket. Minden egyes vevő nevét
azonnal feljegyezzük és vevőnk min-
den egyes húzás után megkapják a ki-
merítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. **augusztus**
hó 19-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy
alólirott intézet földbirtokokra és S.-A.-
Ujhelyben lévő házakra

Törlesztési kölcsönök

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosi-
tással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

The Continental
Bodega Company
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.
- Talragóna s. a. l.

Legjobb
bevásárlási forrás
Raktár:

Klein, Albert
és
Malátsik, György
uraknál.

Alapított 1858. Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvény-Társaság

(ezelőtt Walser Ferencz)

BUDAPESTEN, VI. kerület, Külső Váci-ut 45. szám.

Sürgőnyczim: Szivattyugyár Budapest.

GYÁRT:

mindenféle gőzgépeket, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szén-
megtakarítás), petroleum- és benzin-motorokat. Keretfűrészeket, kör-
fűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat.
Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle szivattyukat, gőz-,
szij- és kézi hajtásra, valamint villamos üzemre. Artézi kútfelépít-
ményeket vasból. Tűzfecskendőköt és vízszállítókat, tűzoltósági fel-
szerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó
és seprőgépeket, hőkéket és uthengereket. Egészségügyi szereket,
mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket,
peczegődör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harango-
kat. Keményöntésű aczélfelületű tűzrostélyokat egyenes- és kigyó-
alakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és
légszuszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt
35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-
szer kemény padló számára. 1 kö-
csőg ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonami befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

BEHYNA TESTVÉREKNÉL, S.-A.-UJHELY.

FELSŐ KERESKEDELMI TANINTÉZET NAGY-VÁRADON.

Alapított 1888. évben. Nagyvárad város, Biharvármegye, a
nagyvárad kereskedelmi és iparkamara segélyével tartatik fenn.

Végzett növendékek **egy évi önkéntességre jogosultak**
s azonnal alkalmazást nyernek pénz-, biztosító intézetek-
nél, gyárakban, kereskedelmi vállalatoknál, hivatalokban (az
1883. évi minősítési törvény alapján.) Elhelyezésekről a tanin-
tézet gondoskodik.

Előkelő családok fiai részére fényesen berendezett

internátus

a kereskedelmi palotában. — Francia és német társági nyelv
elsajátítása biztosítva.

A tanév szeptember 1-én kezdődik.

Felvilágosítást készséggel nyujt

Propper N. János,
igazgató.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármás hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

**minden nagyobb fűszer- és csemege-keres-
kedésben és gyógyszertárban.**

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR

TOKAJ.